

Program nauczania przedmiotu TRĄBKA dla szkoły muzycznej I stopnia im. Józefa Zeidlera w Gostyniu został napisany w oparciu o nową podstawę programową zgodną z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych Dz. U. 61 Poz. 1039. Poniższy program jest kierowany do wszystkich uczniów klasy trąbki i stanowi minimum programowe dające uczniowi możliwość zdobycia podstaw gry na instrumencie. Będąc świadomym faktu, iż każde dziecko jest inne oraz różny jest czas przyswajania umiejętności program został napisany na poziomie średniozaawansowanym. Indywidualne podejście do ucznia daje możliwość rozszerzania wskazanego minimum o stopień wyższy w przypadku uczniów bardziej zdolnych bądź dostosowanie go dla uczniów słabszych lub z orzeczeniem.

Program ten jest programem spiralnym, polegającym na realizacji tych samych zagadnień w trakcie całego cyklu nauczania, prowadzących do stopniowego i systematycznego doskonalenia umiejętności wykonawczych.

Zadania techniczno-wykonawcze to główne cele, nad którymi pracujemy podczas zajęć.

Minimum programowe jasno wskazuje wymagania, które powinien zaprezentować uczeń na koniec każdej klasy bądź szkoły, niezbędne do uzyskania promocji bądź świadectwa ukończenia szkoły.

WYMAGANIA EDUKACYJNE:

CYKL VI LETNI

KLASA I

ZADANIA TECHNICZNO-WYKONAWCZE:

- zapoznanie ucznia z podstawowymi wiadomościami z zakresu historii instrumentu, jego budowy oraz sposobów pielęgnacji i higieny po zakończeniu pracy z trąbką,
- zaznajomienie ucznia z procesem składania i rozkładania instrumentu,
- wyjaśnienie prawidłowej postawy podczas gry oraz ułożenie prawej i lewej ręki,
- wyjaśnienie problemu oddychania w grze na instrumencie oraz zapoznanie ucznia z podstawowymi ćwiczeniami oddechowymi,
- buzzing wargowy i ustnikowy,
- ćwiczenia na ustniku,
- wydobywanie dźwięku na instrumencie,
- zaznajomienie ucznia z aplikaturą instrumentu,
- zapoznanie ucznia ze sposobami artykulacji (legato, staccato),
- pobudzenie w uczniu nawyku zadawania pytań na wypadek nie zrozumienia omawianego problemu,
- wyjaśnienie uczniowi zagadnienia świadomej pracy i ćwiczenia na instrumencie.

MINIMUM PROGRAMOWE:

- 1 gama durowa oraz molowa (harmoniczna i melodyczna) i pasaż w ramach jednej oktawy,
- 15 ćwiczeń według możliwości ucznia z w/w zbiorów na semestr,
- 2 wybrane miniatury lub piosenki z akompaniamentem (jeden utwór wykonany z pamięci)

KLASA II

ZADANIA TECHNICZNO-WYKONAWCZE:

Kontynuacja zagadnień techniczno wykonawczych z klasy I oraz:

- rozwijanie aparatu gry za pomocą dźwięków długo wytrzymywanych oraz przedęć w celu nabycia elastyczności w grze,
- praca nad poszerzaniem skali,
- kształcenie synchronizacji elementów gry,
- rozwijanie wrażliwości muzycznej ucznia,
- doskonalenie w uczniu nawyku zadawania pytań na wypadek nie zrozumienia omawianego problemu,
- doskonalenie nawyku świadomego ćwiczenia.

MINIMUM PROGRAMOWE:

- 2 gamy durowe i molowe (harmoniczna i melodyczna), tercje, pasaż według możliwości skalowych ucznia,
- 20 ćwiczeń z w/w zbiorów i etiudy według możliwości ucznia,
- 2 wybrane miniatury z akompaniamentem (jeden utwór wykonany z pamięci).

KLASA III

ZADANIA TECHNICZNO-WYKONAWCZE:

Kontynuacja zagadnień techniczno wykonawczych z klasy II oraz:

- praca nad poprawną intonacją,
- ćwiczenia artykulacyjne (legato, staccato, detache),
- rozwijanie wrażliwości muzycznej ucznia poprzez budowanie fraz i napięć muzycznych,
- kształtowanie kultury muzycznej,
- rozwijanie w uczniu umiejętności korekty własnych błędów,
- wprowadzenie wprawek opartych na skokach interwałowych.

MINIMUM PROGRAMOWE:

- 2 gamy durowe i molowe (harmoniczna i melodyczna), tercje, pasaż według możliwości skalowych ucznia,
- ćwiczenia i 5 etiud według możliwości ucznia z w/w zbiorów,
- 2 wybrane utwory z akompaniamentem (jeden utwór wykonany z pamięci).

KLASA IV

ZADANIA TECHNICZNO-WYKONAWCZE:

Kontynuacja zadań techniczno wykonawczych z klasy III oraz:

- doskonalenie techniki oddychania poprzez rozwijanie aparatu oddechowego i przepony za pomocą ćwiczeń oddechowych oraz z użyciem spirometru,
- doskonalenie zadęcia poprzez poprawną wibrację warg (granie na ustniku oraz wizualizatorze zadęcia),
- doskonalenie różnych sposobów artykulacji,
- doskonalenie gry w różnych stopniach dynamicznych,
- praca nad poprawną intonacją,
- kształcenie synchronizacji elementów gry,
- praca nad poszerzaniem skali,
- praca nad czytaniem nut a'vista,

- rozwijanie wrażliwości muzycznej ucznia poprzez budowanie fraz i napięć muzycznych,

MINIMUM PROGRAMOWE:

- 2 gamy durowe i molowe (harmoniczna i melodyczna) do 5 znaków, tercje, pasaże dostosowane do możliwości skalowych ucznia,
- ćwiczenia i 6 etiud według możliwości ucznia,
- 2 wybrane utwory z akompaniamentem (jeden utwór wykonany z pamięci).

KLASA V

ZADANIA TECHNICZNO-WYKONAWCZE:

Kontynuacja zadań techniczno wykonawczych z klasy IV oraz:

- doskonalenie zadęcia poprzez poprawną wibrację warg (granie na ustniku oraz wizualizatorze zadęcia),
- doskonalenie gry w różnych stopniach dynamicznych,
- praca nad poprawną intonacją,
- praca nad czytaniem nut a'vista,
- praca nad poszerzaniem skali,
- rozwijanie wrażliwości muzycznej ucznia poprzez budowanie fraz i napięć muzycznych,
- kształtowanie kultury muzycznej,
- rozwijanie w uczniu umiejętności korekty własnych błędów,
- rozwijanie w uczniu samodzielnego opracowania prostych utworów.

MINIMUM PROGRAMOWE:

- 2 gamy durowe i molowe (harmoniczna i melodyczna) do 6 znaków, tercje, pasaże dostosowane do możliwości skalowych ucznia,
- ćwiczenia i 8 etiud według możliwości ucznia,
- 2 wybrane utwory z akompaniamentem (jeden utwór z pamięci)

KLASA VI

ZADANIA TECHNICZNO-WYKONAWCZE:

Kontynuacja zadań techniczno wykonawczych z całego cyklu nauki.

MINIMUM PROGRAMOWE:

- 2 gamy durowe i molowe (harmoniczna i melodyczna) do 7 znaków, tercje, pasaże dostosowane do możliwości skalowych ucznia,
- ćwiczenia i 10 etiud według możliwości ucznia,
- 2 wybrane utwory z akompaniamentem (jeden utwór wykonany z pamięci).

CYKL IV LETNI

KLASA I

ZADANIA TECHNICZNO-WYKONAWCZE:

- zapoznanie ucznia z podstawowymi wiadomościami z zakresu historii instrumentu, jego budowy oraz sposobów pielęgnacji i higieny po zakończeniu pracy z trąbką,
- zaznajomienie ucznia z brzmieniem instrumentu oraz możliwościami technicznymi,
- zaznajomienie ucznia z procesem składania i rozkładania instrumentu,
- wyjaśnienie prawidłowej postawy podczas gry oraz ułożenie prawej i lewej ręki,
- wyjaśnienie problemu oddychania w grze na instrumencie oraz zapoznanie ucznia z podstawowymi ćwiczeniami oddechowymi,
- buzzing wargowy i ustnikowy,
- wydobycie dźwięku na instrumencie,
- wyjaśnienie procesu rozgrywania jako elementu rozpoczynającego blok ćwiczeń – dźwięki długo wytrzymywane,
- pobudzenie w uczniu nawyku zadawania pytań na wypadek nie zrozumienia omawianego problemu,
- wyjaśnienie uczniowi zagadnienie świadomej pracy i ćwiczenia na instrumencie.

MINIMUM PROGRAMOWE:

- 2 gamy durowe i molowe (harmoniczna i melodyczna) do 2 znaków, tercje, pasaże dostosowane do możliwości skalowych ucznia,
- ćwiczenia i 4 etiudy według możliwości ucznia,
- 2 wybrane miniatury z akompaniamentem (jeden utwór wykonany z pamięci)

KLASA II

ZADANIA TECHNICZNO-WYKONAWCZE:

Kontynuacja zadań techniczno wykonawczych z klasy I oraz:

- doskonalenie techniki oddychania poprzez rozwijanie aparatu oddechowego i przepony za pomocą ćwiczeń oddechowych oraz z użyciem spirometru,
- doskonalenie zadęcia poprzez poprawną wibrację warg (granie na ustniku oraz wizualizatorze zadęcia),
- doskonalenie emisji dźwięku,
- zapoznanie ucznia ze sposobami artykulacji (legato, staccato, detache itd.)
- rozwijanie aparatu gry za pomocą wprawek opartych na dźwiękach naturalnych,
- praca nad poszerzaniem skali,
- rozwijanie wrażliwości muzycznej ucznia,
- rozwijanie ogólnej muzykalności i poczucia estetyki oraz wrażliwości na jakość i barwę dźwięku,
- kształcenie synchronizacji elementów gry,
- doskonalenie w uczniu nawyku zadawania pytań na wypadek nie zrozumienia omawianego problemu,
- doskonalenie nawyku świadomego ćwiczenia.

MINIMUM PROGRAMOWE:

- 2 gamy durowe i molowe (harmoniczna i melodyczna) do 4 znaków, tercje, pasaże dostosowane do możliwości skalowych ucznia,
- 8 etiud według możliwości ucznia,
- 2 wybrane miniatury z akompaniamentem (jeden utwór wykonany z pamięci)

KLASA III

ZADANIA TECHNICZNO-WYKONAWCZE:

Kontynuacja zadań techniczno wykonawczych z klasy II oraz:

- praca nad poprawną intonacją,
- praca nad poszerzaniem skali,
- rozwijanie wrażliwości muzycznej ucznia poprzez budowanie fraz i napięć muzycznych,
- rozwijanie naturalnej potrzeby ekspresji twórczej ucznia i kształtowanie wyobraźni artystycznej,
- problematyka gry a'vista,
- kształcenie synchronizacji elementów gry,
- kształtowanie kultury muzycznej,
- rozwijanie w uczniu umiejętności korekty własnych błędów,
- wprowadzenie wprawek opartych na skokach interwałowych.

MINIMUM PROGRAMOWE:

- 2 gamy durowe i molowe (harmoniczna i melodyczna) do 5 znaków, tercje, pasaże dostosowane do możliwości skalowych ucznia,
- 10 etiud według możliwości ucznia,
- 2 wybrane utwory z akompaniamentem wykonane z pamięci.

KLASA IV

ZADANIA TECHNICZNO-WYKONAWCZE:

Kontynuacja zadań techniczno wykonawczych z całego cyklu nauki oraz:

- rozwijanie wrażliwości muzycznej ucznia poprzez budowanie fraz i napięć muzycznych,
- kształtowanie kultury muzycznej,
- rozwijanie w uczniu umiejętności korekty własnych błędów,
- rozwijanie w uczniu samodzielnego opracowania prostych utworów.

MINIMUM PROGRAMOWE:

- 2 gamy durowe i molowe (harmoniczna i melodyczna) do 7 znaków, tercje, pasaże dostosowane do możliwości skalowych ucznia,
- 10 etiud według możliwości ucznia,
- 2 wybrane utwory z akompaniamentem (jeden wykonany z pamięci).

Pracę ucznia ocenia się według następujących kryteriów:

- ocenę **celujący** (25 pkt.) otrzymuje uczeń będący laureatem konkursów i przesłuchań, prezentuje grę bezbłędną muzycznie, technicznie oraz ciekawą artystycznie. Ponadto wykazuje się nienaganną postawą w zakresie kultury osobistej oraz poszanowania instrumentów i dobrego mienia szkoły.
- ocenę **bardzo dobry** (24-21 pkt.) otrzymuje uczeń, który prezentuje grę bezbłędną muzycznie, technicznie oraz ciekawą artystycznie, który opanował zakres materiału obowiązujący w danej klasie.
- ocenę **dobry** (20-16 pkt.) otrzymuje uczeń, który opanował zakres materiału obowiązujący w danej klasie oraz prezentuje grę poprawną technicznie i muzycznie.
- ocenę **dostateczny** (15-13 pkt.) otrzymuje uczeń, który wykonał program z niedociągnięciami technicznymi, muzycznymi, intonacyjnymi i pamięciowymi ale opanował grę umożliwiającą dalsze postępy przy systematycznej pracy.
- ocenę **dopuszczający** (12-11 pkt.) otrzymuje uczeń, który nie wykonał minimum programowego w danej klasie, jego gra charakteryzuje się brakami techniczno-muzycznymi ale nie wyklucza postępów przy dalszej systematycznej pracy.
- ocenę **niedostateczny** (10 pkt. i poniżej) otrzymuje uczeń, nie opanował minimum programowego oraz nie rokuje nadziei na dalsze postępy nawet przy wyczerpanej systematycznej pracy.